

Euroopan oikeusasiamiehen päätös kanteluun 152/2002/(BB)IJH Euroopan komissiota vastaan

Päätös

Kanteluasia 152/2002/IJH - **Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 21/02/2002 - Päätökset, pvm 28/10/2002**

Strasbourgissa, 28. lokakuuta 2002

Arvoisa X.,

Kantelite Euroopan oikeusasiamiehelle 10. tammikuuta 2002 Euroopan komission toiminnasta liittyen haastatteluunne komission yhteisen tutkimuskeskuksen pääjohtajan virkaa varten.

Välitin kantelunne 21. helmikuuta 2002 komission puheenjohtajalle. Komissio antoi lausuntonsa 5. kesäkuuta 2002. Toimitin lausunnon Teille, ja samalla kehotin Teitä esittämään huomautuksia. Lähetitte huomautuksenne 21. heinäkuuta 2002.

Tämän kirjeen tarkoituksena on tiedottaa Teille suoritettujen tutkimusten tuloksista.

KANTELU

Kantelijan mukaan olennaiset tosiseikat ovat seuraavat:

Kantelija haki komission yhteisen tutkimuskeskuksen pääjohtajan virkaa. Komissio otti yhteyttä kantelijaan järjestääkseen toisen haastattelun Brysselissä. Yhteydenotto tapahtui noin viikkoa ennen ehdotettua päivämäärää, joka oli 25. tammikuuta 2001. Vaihtoehtoisia ajankohtia ei tarjottu. Kantelija suostui matkustamaan Brysseliin lyhyellä varoitusajalla ja ostamaan haastattelupäiväksi edestakaisen lentolipun Helsingistä. Kantelija oli käyttänyt 40 000 lentokilometrien perusteella kanta-asiakasetuna keräämäänsä pistettä saadakseen lipun, jonka hinta olisi ollut 7 682 Suomen markkaa. Kantelijan saavuttua Brysseliin häntä pyydettiin jäämään toiseksikin yöksi, koska haastattelun oli määrä jatkua seuraavana päivänä. Komissiosta luvattiin korvata hotellikulut. Näin ollen kantelija päätti viipyä yön yli ja muutti lentoaikatauluun.

Komissio korvasi hänelle vain 297,29 Suomen markkaa matkakuluja. Lupauksestaan huolimatta se ei korvannut hotellikuluja. Kantelija lähetti sähköpostitse matkakuluja koskevan kyselyn komissioon, muttei saanut vastausta.

Oikeusasiamiehelle jätetyn kantelun mukaan matkakulujen korvausmenettely oli epäoikeudenmukainen ja virheellinen, haastatteluun kutsuttaessa ei toimittu joustavasti,

haastattelumenettelystä ei tiedotettu riittävästi eikä sähköpostikyselyyn vastattu.

Kantelija katsoi, että Euroopan komission tulisi korvata hänen 9 328,76 Suomen markan suuruiset matkakulunsa kokonaisuudessaan.

Lisäksi kantelija esitti komission palvelukseenottomenettelyjen yleiseksi parantamiseksi, että haastateltujen matkakulut tulisi korvata kokonaisuudessaan, ja että tärkeimpien virkojen täyttämismenettelyt tulisi hoitaa ammattimaisesti.

TUTKIMUS **Komission lausunto**

Komission lausunnossa todettiin yhteenvetona seuraavaa:

Kyseistä virkaa koskevia hakemuksia saapui 498, mikä ylitti ennako-odotukset huomattavasti. Hakemukset tutki ensiksi komission asettama valintalautakunta. Se laati luettelon, johon otettiin 19 sopivaa ehdokasta. Kantelija kuului tähän joukkoon. Komissio antoi ulkopuoliselle yritykselle nimeltä Mercury tehtäväksi suorittaa mainittujen ehdokkaiden alustavat haastattelut. Kantelijan tapauksessa alustava haastattelu tehtiin Suomessa. Tämän jälkeen nimitysasiota käsittelevä neuvoa-antava komitea (Consultative Committee on Appointments; CCA) päätti, keitä 14 ehdokasta haastateltaisiin uudelleen. Kantelija kuului myös tähän joukkoon.

Menettelyn toisessa vaiheessa CCA ja yhteisen tutkimuskeskuksen (YTK) johtokunta haastattelivat ehdokkaita Brysselissä. Komissio sovelsi tavanomaista käytäntöään, jonka mukaan kaikkiin ehdokkaisiin otetaan yhteyttä puhelimitse, minkä jälkeen heille lähetetään sähköpostitse kirjallinen vahvistus. Käytäntö on osoittautunut tehokkaaksi, eikä yksikään ehdokas ole koskaan valittanut siitä.

Se, että kantelija sai kutsun niin lyhyellä varoitusajalla ja ettei vaihtoehtoisia ajankohtia pystytty tarjoamaan, johtui siitä, että kyseessä oleva merkittävä virka oli täytettävä tiukalla aikataululla ja hakijoita oli runsaasti.

YTK:n pääosasto järjesti haastattelun, johon kantelijan piti osallistua 26. tammikuuta 2001. Menettelyn tämä osa perustui 10. huhtikuuta 1996 annetun komission päätöksen 96/282/Euratom artiklaan 4, jonka mukaan YTK:n johtokunta osallistuu johtohenkilöiden nimittämiseen. Sisäiseen organisaatioon liittyneen valitettavan ongelman vuoksi kantelijalle, sekä kaikille muillekin ehdokkaille, joita johtokunnan asettama työryhmä haastatteli 26. tammikuuta 2001, tiedotettiin haastattelusta hyvin lyhyellä varoitusajalla: vasta edellisenä päivänä.

Mitä kulujen korvaamiseen tulee, muille kuin komission työntekijöille kilpailuun, haastatteluun tai lääkärintarkastukseen osallistumisesta aiheutuneiden matka- ja elinkustannusten korvaamista koskevien sääntöjen 6 artiklassa (1), määrätään, että korvaukset suoritetaan halvimman lentomatrustustaksan mukaan ja lentolipun esittämistä vastaan. Lisäksi maksetaan 50 euron korvaus päivää kohti. Kantelijalle tiedotettiin näistä säännöistä sähköpostiviestissä, jolla kutsu vahvistettiin.

Kantelijan esittämissä lipuissa ollut summa oli 147 Suomen markkaa. Sen sijaan kantelijan

korvausvaatimuksessaan ilmoittama 5 200 Suomen markan suuruinen summa oli kyseessä olevalle matkalle tarvittavan lentolipun teoreettinen hinta. 7 682 Suomen markkaa oli saman lipun teoreettinen hinta paluupäivän muuttamisen jälkeen. Kantelija ei todellisuudessa ollut maksanut mainittuja summia. Kustannusten korvaamista koskevien sääntöjen 6 artiklan tarkoitus on korvata ehdokkaille todellisuudessa aiheutuneet matkakulut. Tätä silmällä pitäen kantelijalle oli maksettu 147 Suomen markkaa korvauksena matkakuluista sekä 50 euroa kutakin päivää kohti, jonka hän oli viettänyt paikan päällä.

YTK oli huolehtinut kantelijan alkuperäisen paluulennon peruuttamisesta ja varannut uuden lennon tammikuun 26. päiväksi 2001. Peruutusmaksu oli 43,06 euroa. Johtuen YTK:n yksiköiden välisestä väärinkäsityksestä kyseistä maksua ei ollut korvattu. Sen sijaan tammikuun 26. päivää koskeva päiväraha oli maksettu kantelijalle erehdyksessä kaksi kertaa. Komissio pahoitteli virheitä mutta katsoi, että 43,06 euron suuruinen peruutusmaksu oli tullut katetuksi liikaa maksetuilla 50 eurolla. Komissio aikoo ryhtyä toimenpiteisiin, jotta vastaavanlaisia erehdyksiä ei enää tapahtuisi.

Mitä tulee väitteeseen, jonka mukaan komissio ei ollut vastannut kantelijan sähköpostitse lähettämään tiedusteluun, komissio ei ollut onnistunut jäljittämään kysymyksessä olevaa sähköpostiviestiä. Jotta komissio kykenisi ottamaan asiaan kantaa täydellisten tietojen valossa, se ehdotti, että kantelija toimittaisi sille tarkempia tietoja viestin vastaanottajasta ja päiväyksestä.

Tavanomainen käytäntö on, että valintamenettelyn lopuksi valinnan tulos ilmoitetaan kaikille ehdokkaille muodollisesti kirjeitse. Komissio vahvisti, että kaikille jatkosta pudonneille 479 ehdokkaalle oli lähetetty tieto. Nähtävästi komissio ei kuitenkaan ollut lähettänyt tietoa niille jatkoon päässeille ehdokkaille, jotka eivät olleet tulleet valituiksi, sillä arkistosta ei löydetty jälkiä asianomaisista kirjeistä, ja eräs toinen valitsematta jäänyt ehdokas oli valittanut komissiolle siitä, ettei hän ollut saanut tietoa.

Komissio oheisti lausuntoonsa myös kopion kantelijalle 16. toukokuuta 2002 lähetetystä kirjeestä, jossa se oli pyytänyt anteeksi 26. tammikuuta 2002 pidetyn haastattelun lyhyttä varoitusaikaa sekä 43,06 euron suuruisen lipun peruutusmaksun korvaamisen viivästymistä.

Kantelijan huomautukset

Kantelija esitti yhteenvetona seuraavat huomautukset:

Komission lausunnon mukaan kutsumenettely oli ollut yhtä joustamaton jokaisen ehdokkaan osalta. Tämä ei pitänyt paikkaansa, koska kantelijalle oli kerrottu Brysselissä hakumenettelyn viivästyneen siksi, että haastatteluille varatut päivät eivät olleet sopineet kaikille hakijoille. Joustaminen oli ollut siis mahdollista joidenkin hakijoiden kohdalla, joten menettely oli syrjivä.

Komission lausunnossa ei mainittu hotellikuluja. Lisäksi komission soveltama lentomatkan hinnan korvausperuste oli väärä. Kantelija oli maksanut lentolipun hinnan käyttäen kanta-asiakkaan lentokilometreistä saatuja pisteitä yhteensä 40 000 pistettä, jotka oli kerätty ostamalla lentolippuja yhteensä 80 000 Suomen markan arvosta. Lentolipun sen hetkinen hinta oli ollut 7 682 Suomen markkaa. Hinnan oli vahvistanut Finnairin edustaja, ja se oli

esitetty kantelijan kirjeessä.

Yhteenvedossaan kantelija totesi, että hänen kantelunsa pääasiallinen tavoite oli ollut parantaa tärkeiden EU:n virkojen täyttämistä koskevien menettelyjen tehokkuutta ja ammattimaisuutta. Hänen tapauksensa oli esimerkki joustamattomasta ja epäammattimaisesta palvelukseenottamiskäytännöstä. Käytäntöä pitäisi tulevaisuudessa muuttaa, jotta saataisiin palkattua kokeneita ja päteviä henkilöitä myös teollisuuden palveluksesta. Toinen tärkeä käytäntö, jota tulisi muuttaa, koskee matkakustannusten korvaamista. Korvausten tulisi perustua todellisiin kustannuksiin. Kantelijan tapauksessa todellinen taloudellinen menetys oli 1 500 euroa (8 918 Suomen markkaa).

Lopuksi kantelija totesi, ettei hänellä enää ollut tietoa vastaamattoman sähköpostiviestin vastaanottajasta tai sen päiväystä, mutta osoite oli sama, jonka komissio oli antanut kaikkea haastattelua koskevaa viestintää varten. Kantelija oli keskustellut asiasta helmikuussa puhelimitse miespuolisen henkilön kanssa, jonka nimeä hän ei ollut saanut.

PÄÄTÖS 1 Väitetty hallinnollinen epäkohta haastattelumenettelyssä

1.1 Kantelijaa haastateltiin komission yhteisen tutkimuskeskuksen pääjohtajan viran täyttämistä varten. Hän väitti, että matkakulujen korvausmenettely oli epäoikeudenmukainen ja virheellinen, että haastatteluun kutsuttaessa toimittiin joustamattomasti, ettei haastattelumenettelystä tiedotettu riittävästi ja ettei sähköpostikyselyyn vastattu. Kantelija katsoi, että komission tulisi korvata hänen 9 328,76 Suomen markan suuruiset matkakustannuksensa kokonaisuudessaan. Kustannuksiin sisältyivät hotellilasku, jonka komissio oli luvannut maksaa, sekä kantelijan lentokilometrien perusteella kerättyjä pisteitä käyttäen hankkiman lentolipun täysi hinta. Lisäksi kantelija ehdotti, että komission haastattelumenettelystä johtuvat matkakulut tulisi yleisesti korvata täysimääräisesti.

1.2 Komission mukaan muille kuin komission työntekijöille aiheutuneiden matka- ja elinkustannusten korvaamista koskevissa säännöissä (2) , määrätään, että korvaukset suoritetaan halvimman lentomatkakustustaksan mukaan ja lentolipun esittämistä vastaan. Lisäksi maksetaan 50 euron korvaus päivää kohti. Kantelijalle tiedotettiin näistä säännöistä sähköpostiviestissä, jolla kutsu vahvistettiin. Kantelijan esittämässä lipussa ollut summa oli 147 Suomen markkaa. Sen sijaan kantelijan korvausvaatimuksessaan ilmoittama 5 200 Suomen markan suuruinen summa oli kyseessä olevalle matkalle tarvittavan lentolipun teoreettinen hinta. 7 682 Suomen markkaa oli saman lipun teoreettinen hinta paluupäivän muuttamisen jälkeen. Kantelija ei todellisuudessa maksanut mainittuja summia. Kustannusten korvaamista koskevien sääntöjen 6 artiklan tarkoitus on korvata ehdokkaille todellisuudessa aiheutuneet matkakulut. Tätä silmällä pitäen kantelijalle maksettiin 147 Suomen markkaa korvauksena matkakuluista sekä 50 euroa kutakin päivää kohti, jonka hän vietti paikan päällä.

1.3 Oikeusasiamies katsoo, että komissiolla oli oikeus ottaa asiaan kanta, jonka mukaan matka- ja elinkustannusten korvaamista koskevien sääntöjen nojalla piti korvata vain kantelijan todellisuudessa maksama summa eikä lentokilometreihin perustuvilla pisteillä hankitun lipun teoreettista arvoa.

Mitä tulee kantelijan väitteeseen, jonka mukaan hänelle oli luvattu korvata hotellikulut, oikeusasiamiehen käsitys on, että komission lausunnossa mainittu 50 euron päiväraha on tarkoitettu käytettäväksi elinkustannuksiin, kuten hotellikuluihin. Oikeusasiamies huomauttaa, ettei kantelija ole toimittanut tietoa siitä, kuka oli antanut lupauksen täydestä korvauksesta. Näin ollen oikeusasiamies katsoo, ettei ole perusteltua jatkaa tutkimuksia tämän asian osalta.

Oikeusasiamiehen käytettävissä olevien tietojen perusteella komissio toimi laillisen toimivaltansa puitteissa laatiessaan säännöt matka- ja elinkustannusten korvaamista varten ja soveltaessaan niitä kantelijan tapauksessa. Oikeusasiamies katsoo, että kantelun tässä kohdassa ei näin ollen ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Ottaen kuitenkin huomioon lentokilometriä perusteella annettavien pisteiden laajan käytön, komissio voisi harkita sisällyttävänsä ehdokkaiden matkakustannuksia koskevaan tiedotteeseen nimenomaisen kohdan, jossa todetaan, ettei pisteillä hankittuja lippuja korvata. Oikeusasiamies esittää alla lisähuomautuksen asiasta.

1.4 Kantelijan esittämien haastattelumenettelyn toiminnallisia epäkohtia koskevien väitteiden sekä yleisten parannusehdotusten osalta oikeusasiamies toteaa, että komissio on myöntänyt useita valitettavia erehdyksiä ja pahoitellut niitä, sekä ilmoittanut ryhtyvänsä toimenpiteisiin vastaavien erehdyksen välttämiseksi tulevaisuudessa. Oikeusasiamies katsoo, ettei komission kantelijan haastattelumenettelyä koskevaan huolenaiheeseen antamasta vastineesta ilmene hallinnollista epäkohtaa.

1.5 Kantelijan sähköpostiviestiinsä odottaman vastauksen puuttumista koskevan väitteen osalta oikeusasiamies katsoo, että koska viestin tarkasta päiväyksestä tai vastaanottajasta ei ole tietoa, ei ole myöskään todisteita siitä, että kantelun tässä kohdassa komission toiminnassa olisi ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

2. Syrjintää koskeva väite

2.1 Komission lausuntoa koskevissa huomautuksissaan kantelija ilmoitti, että hänelle oli kerrottu Brysselissä hakumenettelyn viivästyneen siksi, että haastatteluille varatut päivät eivät olleet sopineet kaikille hakijoille. Tällä perusteella kantelija väitti, ettei haastattelumenettely ollut yhtä joustamatonta kaikkien hakijoiden osalta ja että se siksi oli syrjivä.

2.2 Oikeusasiamies katsoo, ettei kantelija ole toimittanut riittäviä todisteita, jotta väitteen tutkiminen olisi perusteltua tämän tutkinnan yhteydessä. Oikeusasiamies huomauttaa, että kantelijalla on mahdollisuus tehdä uusi kantelu ja toimittaa sellaista todistusaineistoa, jonka nojalla voisi olla perusteltua tutkia väitetty haastattelumenettelyyn liittynyt syrjintä.

3 Johtopäätös

Kantelua koskevien oikeusasiamiehen tutkimusten perusteella komission toiminnassa ei ole voitu osoittaa hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopettaa näin ollen asian käsittelyn.

LISÄHUOMAUTUS

Ottaen huomioon lentokilometriä perusteella annettavien pisteiden laajan käytön, komissio voisi harkita sisällyttävänsä ehdokkaiden matkakustannuksia koskevaan tiedotteeseen nimenomaisen kohdan, jossa todetaan, ettei pisteillä hankittuja lippuja korvata.

Kunnioitavasti,

Jacob SÖDERMAN

(1) A.N. N:o 656, 28. tammikuuta 1991.

(2) A.N. N:o 656, 28. tammikuuta 1991.